

ВРХОВНИ СУД
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 118-0-Рев-06-000 619
Бањалука, 30.05.2008. године

Врховни суд Републике Српске, у вијећу састављеном од судија Петра Бајића, као предсједника вијећа, Драгосалва Лукића и Биљане Томић као чланова вијећа, у правној ствари тужиоца „РМГ“ Д.О.О. за производњу унутрашњу и спољну трговину, И.С. – С.Г., кога заступа пуномоћник законског заступника П.Н., адвокат, В., ..., против туженог ЈП П. РС Б., ..., кога заступа директор и законски заступник др. Д.М., а њега заступа пуномоћник С.К., ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца против пресуде Окружног суда у Бањој Луци број 011-0-Пж-06-000 031 од 13.03.2006. године на сједници одржаној 30.05.2008. године донио је

ПРЕСУДУ

Ревизија се одбија.

Захтјев тужиоца за накнаду парничних трошкова, насталих у поступку поводом ревизије се одбија.

Образложење

Првостепеном пресудом Основног суда у Бањој Луци број ПС – 1631/01 од 07.10.2005. године тужилац „РМГ“ Д.О.О. за производњу, унутрашњу и спољну трговину, И.С. - С.Г. одбијен је са тужбеним захтјевом да се тужено ЈП П. РС Б. обавезе да му плати износ од 297.975,41 КМ са законском каматом у складу са Законом о висини стопе затезне камате, рачунајући од подношења тужбе до исплате, уз накнаду трошкова поступка, све у року од 30 дана под пријетњом извршења. Одлучно је да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Другостепеном пресудом Окружног суда у Бањој Луци број 011-0-Пж-06-000 031 од 13.03.2006. године жалба тужиоца је одбијена и потврђена првостепена пресуда.

Тужилац је изјавио ревизију против другостепене пресуде због повреда одредаба парничног поступка и погрешне примјене материјалног права с приједлогом да се та пресуда преиначи „и усвоји тужбени захтјев уз накнаду трошкова првостепеног поступка и трошкова другостепеног поступка“. Исказао је и трошкове за састав ревизије по „тар. бр. 2 Адвокатске Тарифе“.

Тужени је у одговору на ревизију предложио да се ревизија тужиоца одбије.

Тужбом се тражи исплата износа од 297.975,41 КМ према „Обрачуна затезних камата“ туженог број 02-042/04 од 11.08.2004. године, са законском каматом и парничним трошковима.

Тужилац је у својству извођача закључио Уговор о извођењу грађевинских радова на изградњи обилазног пута на магистралном путу М – 5 С. – П. са правним претходником туженог Републичком дирекцијом за ... Б., као наручиоцем радова (инвеститором) на дан 05.01.2001. године са Анексима број 1-01 од 04.04.2001. године, број 2/01 од 04.04.2001. године, број 3 од 12.12.2003. године и број 4 од 25.06.2004. године. Међу странкама није спорно да је тужилац извео уговорене радове и да му је тужени, односно његов правни претходник исплатио одговарајућу накнаду. Тужилац је међутим тврдио да му је тужени платио главни дуг од 2.523.183,56 КМ са закашњењем, па је на тај износ сам обрачунао затезне камате од укупно 297.975,41 КМ, колико је и тражио у овој парници, са законском каматом на тај износ од подношења тужбе до исплате и парничним трошковима.

По проведеном поступку првостепени суд је закључио да „тужитељ није на поуздан начин доказао да му је тужена проузроковала штету, односно да је тужена одговорна за исту“, што је био дужан с обзиром на одредбе чланова 7, 123. и 126. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ број 58/03, 85/03, 74/05 и 63/07, у даљем тексту: ЗПП), тако да „није могао на поуздан начин утврдити основаност тужбеног захтјева, посебно јер није могао прихватити обрачун затезних камата достављен од стране тужитеља, а који је тужена страна у цјелости оспоравала“. По мишљењу тог суда „за утврђење висине потраживања тужитеља“ било је потребно „извести доказ вјештачења по вјештаку финансијске струке, а који доказ тужитељ није предложио“, па није ни изведен. Из тих разлога првостепеном пресудом тужилац је одбијен с тужбеним захтјевом.

Чињенична утврђења и правна схватања првостепеног суда прихватио је и другостепени суд указавши поред осталог и на то да тужилац према утврђеном чињеничном стању, није доказао кад је тужени био дужан да изврши плаћање према испостављеним ситуацијама, кад је плаћање стварно извршио, те да ли је накнада плаћена у року или са закашњењем, а ако је дошло до закашњења - на које износе и за који период се закашњење односи.

Схватања нижестепених судова су правилна.

Ревизија није основана.

Доказима које је извео у току првостепеног поступка тужилац није, ни по оцјени овог суда доказао висину новчаног потраживања према туженом, па је оправдано, с обзиром на одредбе чланова 7, 123. и 126. ЗПП, одбијен с тужбеним захтјевом.

У вези навода садржаних у ревизији тужиоца потребно је указати на слиједеће.

1. У ревизији се тврди да је „тужилац... приложио обрачуна камата дакле доказе на висину тужбеног захтјева а тужена ничним није оспорила тај износ“, па је требало да „суд... рјешава само о основаности тужбеног захтјева“.

У одговору туженог, број 01-345-6286/04 од 09.11.2004. године, на тужбу, наведено је поред осталог да су „тужба и тужбеним захтјев... неосновани, па се исти оспоравају у цјелости“ (дакле, не само основ, него и висина тужбеног захтјева!). Пуномоћник законског заступника туженог је на припремном рочишту од 26.04.2005. године изјавио да „тужена у цјелости оспорава тужбени захтјев као што је то истакла и у писменом одговору на тужбу“, те да је неоснован захтјев за накнаду затезних камата „јер се, као што је видљиво плаћало по привременим ситуацијама након што исте буду овјерене од извођача радова, надзорног органа и инвеститора“. Тиме што је оспорен основ неког потраживања, оспорена је, по правилу и његова висина, осим ако је изичито наведено да се висина не оспорава, а то овдје није случај. На рочишту за главну расправу 06.09.2005. године пуномоћник туженог је изјавио да обрачун затезних камата који је тузилац предложио „не може имати својство вјеродостојног књиговодственог документа сагласно кодексу начела 8. и 9. оквира за представљање финансијских извјештаја и рачуноводствених стандарда РС“, да из обрачуна затезних камата нису документовани „износи примљени аванси, извршени радови и датуми уплата, обрачун није састављен на бази пратеће документације у спису, те да се из обрачуна не види датум испостављања привремених ситуација као ни датум валуте“, односно „датум доспијећа обавеза како је то дефинисано у Уговору и Анексима уговора“. Пуномоћник туженог је на поменутом рочишту за главну расправу изјавио и то да се из предложених доказа не види „кад је тужена пала у доцњу по питању плаћању обавеза тужиоцу“ те да је приговоре у том смислу изнио и на припремном рочишту.

Из изложеног произилази да је тужени приговорио не само основу него и висини спорног потраживања и да је, ради разрјешења изнесених приговора, доиста било неопходно стручно знање вјештака финансијске струке. Неоснован је, према томе, ревизиони навод да „тужена никад није оспорила висину обрачунатих камата, већ је оспорила основ за наплату камата“.

2. Тачно је да се у обрачуну камата наводе висина главнице, дани закашњења, каматна стопа „и период за који је камата обрачуната а све у складу са Законом о висини стопе затезне камате, односно чл. 277. ст. 2. ЗОО!“ како се наводи у ревизији. Тужени је међутим то оспорио, с обзиром на напријед речено, па се је, при таквом стању ствари, наметала потреба провјере правилности обрачуна затезних камата коју је могло да изврши само стручно лице уз увид у сву неопходну документацију парничних странака.

3. Поводом позивања ревизије на одредбе чланова 71. и 77. ЗПП, потребно је указати и на то да је тужени и у одговору на тужбу и на припремном рочишту оспорио основаност, а тиме и висину тужбеног захтјева.

Како из реченог произилази, нижестепене пресуде немају недостатака на које указује ревидент, односно на које овај суд пази по службеној дужности.

Сходно томе, ревизија туженог је одбијена као неоснована (члан 248. у вези са чланом 241. ЗПП).

Тужилац није успио са својим тужбеним захтјевом у поступку пред првостепеним, а ни пред другостепеним судом. Због тога му оправдано нису досуђени парнични трошкови ових поступака (члан 386. став 1, односно 397. став 1. у вези са чланом 386. став 1. ЗПП).

Тужилац није успио ни са ревизијом, па му, ради тога, нису досуђени ни парнични трошкови настали поводом изјављене ревизије (члан 397. став 1. у вези са чланом 386. став 1. ЗПП).

Предсједник вијећа,
Петар Бајић

За тачност отправка овјерава
Руководилац судске писарне
Амила Подрашчић